

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI UOKIK ROK 2024

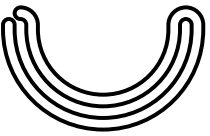
SPIS TREŚCI

1

ochrona konkurencji

- 1.1 PRAKTYKI OGRANICZAJĄCE KONKURENCJĘ / 12
- 1.2 KONTROLA KONCENTRACJI / 18
- 1.3 POMOC PUBLICZNA / 20
- 1.4 PRZEWAGA KONTRAKTOWA / 22
- 1.5 ZATORY PŁATNICZE / 24

SŁOWO
WSTĘPNE / 4

KLUCZOWE
INFORMACJE / 6

UOKIK
W LICZBACH / 8

2

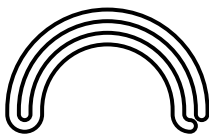
ochrona konsumentów

- 2.1 NARUSZANIE INTERESÓW KONSUMENTÓW I NIEDOZWOLONE KLAUZULE / 28
- 2.2 NADZÓR NAD INSPEKCJĄ HANDLOWĄ / 33
- 2.3 BEZPIECZEŃSTWO PRODUKTÓW I NADZÓR RYNKU / 37
- 2.4 POMOC DLA KONSUMENTÓW / 39

część wspólna

- 3.1 BADANIA RYNKU / 44
- 3.2 TWORZENIE REGULACJI PRAWNYCH / 46
- 3.3 DZIAŁANIA INFORMACYJNO-EDUKACYJNE / 48
- 3.4 WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA / 51

#słowo wstępne

Rok 2024 był bardzo intensywny dla Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i ważny dla spraw ochrony konkurencji i konsumentów. Świadczą o tym zarówno liczba decyzji – ponad 750, jak i suma kar, które nałożyliśmy za praktyki ograniczające konkurencję i naruszenie zbiorowych interesów konsumentów – łącznie ponad 937 mln zł.

To liczby, które działają na wyobraźnię. Pokazują wiele, jeśli chodzi o skalę działań UOKiK, ale nie mówią wszystkiego. Po pierwsze, za nimi kryją się kolejne liczby – tysiące postępowań, badań i analiz oraz ogrom pracy wykonywanej przez ekspertów Urzędu oraz Inspekcji Handlowej. Po drugie, dotyczą tylko części naszej aktywności, która obejmuje także działania informacyjne oraz edukacyjne dla przedsiębiorców i konsumentów – choćby poradnik dotyczący zmów na rynku pracy czy zalecenia dla dostawców usług płatniczych.

Ubiegły rok to aktywny udział w tworzeniu prawa oraz ważne rozstrzygnięcia sądowe, m.in. wyrok potwierdzający nasze orzecznictwo w kwestii przewagi kontraktowej. To także wiele ważnych działań obejmujących pomoc konsumentką oraz współpracę z administracją rządową, instytucjami międzynarodowymi i organizacjami pozarządowymi.

Chciałbym też zwrócić uwagę na realizowane przez nas zadania z zakresu monitoringu jakości paliw, bezpieczeństwa produktów nieżywnościowych, kontroli koncentracji, opiniowania pomocy publicznej oraz interwencji w sprawach zatorów płatniczych. Czy to wszystko? Zdecydowanie nie. Więcej informacji i danych można znaleźć na kolejnych stronach sprawozdania.

Zapraszam do lektury!

Tomasz Chróstny
Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

KIM JESTEŚMY?

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest centralnym organem administracji rządowej odpowiedzialnym za kształtowanie i realizację polityki ochrony konkurencji i konsumentów w Polsce.

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zapewnia realizację zadań organu. Działalność instytucji finansowana jest z budżetu państwa¹.

Naszą misją jest podnoszenie poziomu dobrobytu konsumentów przez skuteczną ochronę ich interesów i bezpieczeństwa oraz wspieranie rozwoju konkurencji, z poszanowaniem zasad otwartości i dialogu w relacjach z uczestnikami rynku.

CO ROBIMY?

Zadania Prezesa UOKiK koncentrują się na zapewnieniu odpowiednich warunków dla funkcjonowania konkurencji, a także ochronie interesów i bezpieczeństwa konsumentów.

KIEROWNICTWO

Prezes UOKiK
Tomasz Chróśtny

Wiceprezes UOKiK
Daniel Mańkowski

Dyrektor Generalny
Katarzyna Prus-Stachyra

¹ Zagadnienia ustrojowe zostały uregulowane w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 1616 ze zm.), zwanej dalej „ustawą okik”.

OBSZARY DZIAŁANIA PREZESA UOKiK

OCHRONA KONKURENCJI

- zwalczanie antykonkurencyjnych praktyk stosowanych przez przedsiębiorców (niedozwolonych porozumień oraz nadużywania pozycji dominującej)
- kontrola koncentracji przedsiębiorców
- monitorowanie pomocy publicznej udzielanej przez państwo
- eliminowanie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową
- przeciwdziałanie zatorom płatniczym (nadmiernemu opóźnianiu się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych w transakcjach handlowych)

OCHRONA KONSUMENTÓW

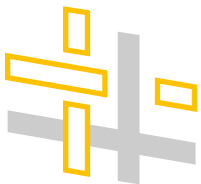
- eliminowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów i niedozwolonych postanowień wzorców umów
- nadzór nad Inspekcją Handlową
- nadzór rynku oraz zapewnianie bezpieczeństwa produktów nieżywnościowych
- monitorowanie systemu polubownego rozwiązywania sporów konsumenckich
- finansowanie poradnictwa dla konsumentów w ramach infolinii i systemu e-porad
- poradnictwo w sprawach transgranicznych świadczone w ramach Europejskiego Centrum Konsumentckiego

● badania rynku

● tworzenie regulacji prawnych

● działania informacyjno-edukacyjne

● współpraca międzynarodowa

BUDŻET

174,5

mln zł²

DECYZJE

751

w tym:

353 w obszarze ochrony konkurencji
398 w obszarze ochrony konsumentów

KARY

nałożone przez Prezesa UOKiK

937,6 mln zł

w tym:

- 650,1 mln zł za praktyki ograniczające konkurencję
- 84,1 mln zł za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów
- 178,8 mln zł w związku z uznaniem postanowień wzorca umowy za niedozwolone
- 0,8 mln zł za generowanie zatorów płatniczych
- 1,2 mln zł za naruszenia w związku z ustawą o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku
- 0,8 mln zł w zakresie ogólnego bezpieczeństwa produktów
- 13,3 mln zł za nieudzielenie informacji / udzielenie nieprawdziwych / wprowadzających w błąd informacji
- 0,4 mln zł za brak współdziałania w toku kontroli / przeszukania
- 1 mln zł za niezgłoszenie zamiaru koncentracji lub dokonanie koncentracji bez uzyskania wymaganej zgody Prezesa UOKiK
- 7,1 mln zł na osoby zarządzające

KARY

wpłacone przez przedsiębiorców

136,4 mln zł³

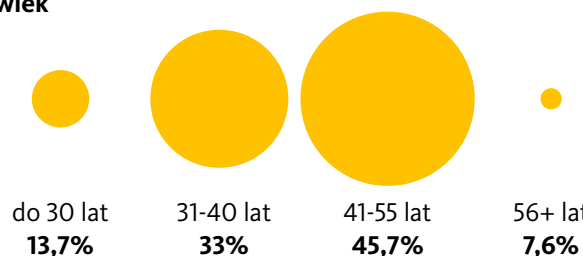
w tym:

22,5 mln zł na rzecz Funduszu Edukacji Finansowej

STRUKTURA ZATRUDNIENIA⁴

liczba pracowników: 656⁵

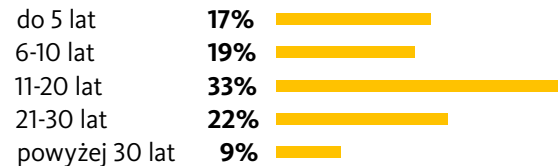
wiek

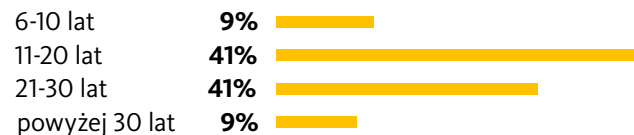
wykształcenie

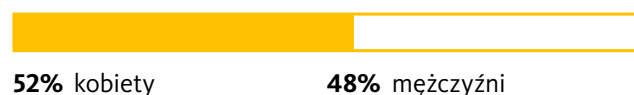
staż pracy ogółem

staż pracy – stanowiska wyższe⁶

płeć – stanowiska wyższe

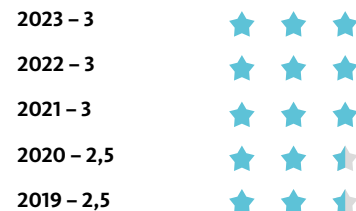

2 Budżet zrealizowany w 2024 r. Budżet zrealizowany w 2023 r. – 136,2 mln zł, budżet zrealizowany w 2022 r. – 125,5 mln zł.
3 Kary wynikające z prawomocnych decyzji Prezesa UOKiK, wydanych również przed 2024 r., w tym z kar nałożonych na osoby zarządzające.
4 Stan na 31 grudnia 2024 r.
5 Stan na 31 grudnia 2023 r. – 631, stan na 31 grudnia 2022 r. – 604.

RANKING Global Competition Review (GCR)

W rankingu⁷ GCR UOKiK otrzymał 3 gwiazdki, co oznacza poziom dobry. Został pozytywnie oceniony ze względu na jasne cele i konsekwentne dążenie do ich osiągnięcia, a także podejmowanie nowych działań – na przykład związanych z ochroną konkurencji na rynku pracy.

OCENA UOKiK WG GCR

STRUKTURA ORGANIZACYJNA⁸

DEPARTAMENTY

- Departament Analiz Rynku
- Departament Inspekcji Handlowej
- Departament Komunikacji
- Departament Kontroli Koncentracji
- Departament Laboratoriów
- Departament Monitorowania Pomocy Publicznej
- Departament Nadzoru Rynku
- Departament Ochrony Konkurencji
- Departament Ochrony Zbiorowych Interesów Konsumentów
- Departament Postępowań w Sprawach Zatorów Płatniczych
- Departament Prawny
- Departament Przewagi Kontraktowej
- Departament Rozwoju Analiz

Departament Wsparcia Postępowań w Sprawach Zatorów Płatniczych

DELEGATURY

- Delegatura w Bydgoszczy
- Delegatura w Gdańsku
- Delegatura w Katowicach
- Delegatura w Krakowie
- Delegatura w Lublinie
- Delegatura w Łodzi
- Delegatura w Poznaniu
- Delegatura we Wrocławiu

BIURA

- Biuro Administracyjne
- Biuro Finansowe
- Biuro Informatyki i Ochrony
- Biuro Kadr, Szkolenia i Organizacji
- Biuro Prezesa
- Biuro Współpracy Międzynarodowej

6 Dyrektorzy i zastępcy dyrektorów.
7 Ranking dotyczy roku 2023, został opublikowany we wrześniu 2024 r.
8 Stan na 31 grudnia 2024 r.

dla przedsiębiorców
dla konsumentów
dla Ciebie

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

” Jubileusz naszego Urzędu, który obchodzimy w 2025 roku, to historia przełomów. Ważnych zmian, które wprowadziliśmy przede wszystkim dla bezpieczeństwa i wzmocnienia pozycji konsumentów oraz chronienia uczciwej konkurencji w gospodarce rynkowej.

Tomasz Chróstny
Prezes UOKiK

35 lat UOKiK. Więcej kompetencji, ochrony, praw

13 kwietnia 1990 r. powołano Urząd Antymonopolowy, czyli dzisiejszy UOKiK. To trzy i pół dekady walki o konkurencję i prawa konsumentów.

Zakupy przez internet i możliwość zwrotu towarów zamówionych na odległość czy na pokazach handlowych. Jednoznaczne informacje o wysokości rabatu, w tym możliwość sprawdzenia ceny z 30 dni przed promocją. Prawa i standardy, które większości z nas wydają się dziś tak oczywiste, jakby istniały od zawsze, **to dorobek ostatnich 35 lat**. Ten czas to jednocześnie historia Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Zaczął się od Urzędu Antymonopolowego

Po przełomie politycznym 89 r., kiedy gospodarka oparta w dużej mierze na państwowych monopolach została przedstawiona na mechanizmy wolnego rynku, promowanie konkurencji i przeciwdziałanie antyrynkowym zachowaniom miało **fundamentalne znaczenie** dla powodzenia transformacji gospodarczej.

Z tego powodu, na mocy ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym, powołano Urząd Antymonopolowy, którego zadaniem była kontrola koncentracji przedsiębiorców, przeciwdziałanie zawieraniu antykonkurencyjnych porozumień oraz nadużywaniu pozycji dominującej na rynku.

1990
URZĄD ANTYMONOPOLOWY
OCHRONA KONKURENCJI

1996

UOKiK
OCHRONA KONSUMENTÓW
INSPEKCJA HANDLOWA

2001
POMOC PUBLICZNA

2017

PRZEWAGA KONTRAKTOWA

2020
ZATORY PŁATNICZE

Jak zmienił się rynek

Pierwsza decyzja Urzędu Antymonopolowego dotyczyła praktyk Fabryki Samochodów Osobowych z Warszawy w 1990 r., kiedy w miesiąc cena Fiata 125 wzrosła trzykrotnie. W efekcie działań Urzędu o 70 proc. obniżono cła na samochody osobowe. W konsekwencji, w kolejnym roku import trzykrotnie przewyższył produkcję krajową, tworząc konkurencję na rynku z korzyścią dla konsumentów.

Od 1990 r. i pierwszej decyzji Urzędu zmieniły się samochody, którymi jeżdżą Polacy, zmieniły się również praktyki. W 2024 r. Prezes UOKiK wydał decyzję dotyczącą **niedozwolonego porozumienia** pomiędzy KIA Poland a dealerami pojazdów KIA. Przedsiębiorcy zmówili się w sprawie cen samochodów i podzieli rynek. Na 12 przedsiębiorców i pięć osób fizycznych nałożono 408 mln zł kar. Decyzja jest nieprawomocna.

Przez 35 lat Urząd przeprowadził tysiące postępowań i wydał tysiące decyzji. Niektóre z działań trwale zmieniły funkcjonowanie całych sektorów gospodarki z korzyścią dla konkurencji i konsumentów. Poniżej kilka przykładów z ostatnich pięciu lat.

Zmowa na warszawskim rynku ciepła – w 2020 r. Prezes UOKiK nałożył blisko 120 mln zł kar na spółki z grupy Veolia Polska za porozumienie ze spółkami z grupy PGNiG dotyczące podziału rynku, zmowy cenowej i przetargowej, skutkujących wyższymi cenami za ogrzewanie. Po raz pierwszy ukarany został również menedżer bezpośrednio odpowiedzialny za naruszenie przepisów. Decyzja jest nieprawomocna.

Influencer marketing – w 2022 r. Prezes UOKiK wydał Rekomendacje dotyczące oznaczania treści reklamowych przez influencerów w mediach społecznościowych po konsultacjach z przedstawicielami branży. Rok później zainicjował okrągły stół z udziałem największych platform społecznościowych w Polsce. **Przewaga kontraktowa** – Jeronimo Martins Polska, właściciel sieci Biedronka, w bezprawny sposób uzyskiwał od dostawców produktów rolno-spożywczych nieumówione wcześniej rabaty. W 2024 r. Sąd pierwszej instancji zgodził się z ustaleniami Urzędu, potwierdzając linię orzeczniczą Prezesa UOKiK.

Nie tylko w Polsce

Od lat UOKiK jest aktywny na arenie międzynarodowej. Szczególnie mocno angażuje się w prace Europejskiej Sieci Konkurencji (ECN) oraz Międzynarodowej Sieci Ochrony Konsumentów (ICPEN). Urząd realizuje też projekty dla krajów kandydujących do UE lub rozwijających się.

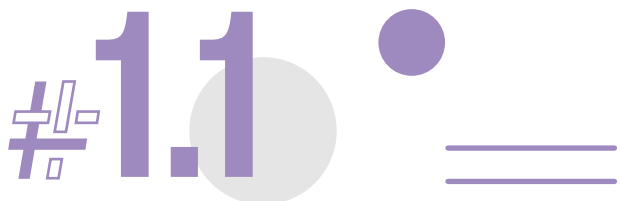
Prezes UOKiK od dwóch lat jest członkiem Grupy Wysokiego Szczebla ds. DMA, której zadaniem jest wsparcie Komisji Europejskiej doradztwem i wiedzą ekspercką. Został również wiceprzewodniczącym Komitetu Konkurencji OECD na 2025 r.

Decyzja nr D0-1-644/26/90/353/DB
z dnia 22.10.1990 r. nakazująca
zaniechanie narzucania przez "Pol-Mot"
spółkę z O.O. w Warszawie w umowach
sprzedaży samochodów importowanych
z krajów RWPG na warunkach nie
przewidujących możliwości wyboru
przez kupującego koloru samochodu.

Fragment pierwszego sprawozdania
Urzędu Antymonopolowego z 1990 r.

ochrona konkurencji

Praktyki ograniczające konkurencję

Praktyki ograniczające konkurencję to **niedozwolone porozumienia i nadużywanie pozycji dominującej**. Jeśli Prezes UOKiK podejrzewa naruszenie przepisów przez przedsiębiorców, może wszcząć postępowanie wyjaśniające. Jest ono prowadzone w sprawie, a nie przeciwko konkretnemu podmiotowi. Zebrany materiał dowodowy, np. w wyniku kontroli i przeszukania, może stanowić podstawę do wszczęcia postępowania antymonopolowego i postawienia zarzutów – zarówno przedsiębiorcy, jak i osobom zarządzającym.

Postępowanie może zakończyć się decyzją z nakazem zaniechania niedozwolonych praktyk oraz nałożeniem na przedsiębiorcę **kary finansowej**. Szansę jej obniżenia, a niekiedy uniknięcia, daje **program łagodzenia kar (leniency)**. Możliwe są również dwa rozwiązania o charakterze ugodowym – **dobrowolne** poddanie się karze oraz **zobowiązanie** przedsiębiorcy do określonych działań.

Prezes UOKiK może działać także w inny sposób – **wyzwalać przedsiębiorcę do przedstawienia wyjaśnień, zmiany lub zaprzestania nieuczciwych działań**. Są to tzw. **wystąpienia miękkie**. Może również wydać **istotny pogląd w sprawie sądowej**.

UOKiK monitoruje rynek oraz analizuje sygnały od konsumentów i przedsiębiorców. Naruszenia prawa konkurencji można zgłosić **anonimowo** poprzez platformę dla sygnalistów.

NOWE POSTĘPOWANIA
z zakresu ochrony konkurencji

15
wyjaśniających

6
w sprawie nałożenia
kary za brak
współpracy*

11
antymonopolowych,
w tym dotyczących:
10 niedozwolonych porozumień, w tym 7 zmów przetargowych
1 nadużywania pozycji dominującej

* Postępowania w sprawie nałożenia kary za nieudzielenie żądanych informacji lub udzielenie informacji nieprawdziwych bądź wprowadzających w błąd, za brak współdziałania w toku kontroli.

Zgłoś naruszenie prawa konkurencji
Platforma dla anonimowych sygnalistów

DECYZJE z zakresu ochrony konkurencji

13

w sprawach praktyk
ograniczających
konkurencję, w tym:

- 11 dotyczących niedozwolonych porozumień
- 2 dotyczące nadużywania pozycji dominującej
- 9 nakładających na przedsiębiorcę karę finansową (46 kar finansowych o łącznej wysokości ponad 650 mln zł)*

- 1 z przyjętym zobowiązaniem od przedsiębiorcy
- 2 z dobrowolnym poddaniem się karze**

6

w sprawach nałożenia
kary za brak
współpracy***

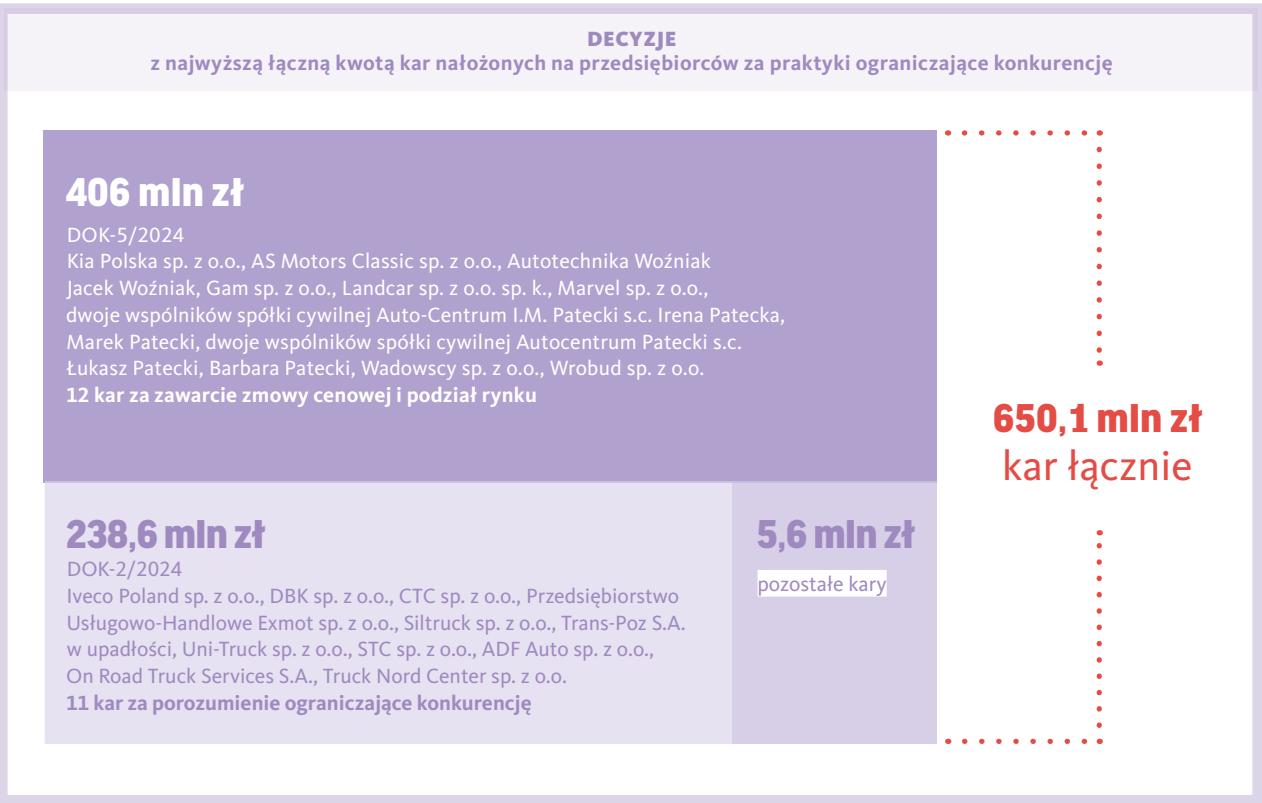
* Sankcja finansowa jest za daną praktykę, zatem w ramach jednej decyzji może zostać nałożona więcej niż jedna kara pieniężna.
** Na podstawie art. 89a ustawy okik.

*** Decyzje w sprawie nałożenia kary za nieudzielenie Prezesowi UOKiK żądanych informacji lub udzielenie informacji nieprawdziwych bądź wprowadzających w błąd oraz decyzje w sprawie nałożenia kary za brak współdziałania w toku kontroli/przeszukania.

* W ramach 10 postępowań.

** Dotyczy wystąpień na podstawie art. 49a ustawy okik.

WYBRANE DZIAŁANIA

Zmowy na rynku samochodów osobowych

Postępowanie antymonopolowe wykazało, że spółka Kia Polska zawarła umowę cenową i podzieliła rynek razem z dealerami jej samochodów. Zgodnie z założeniami nielegalnego porozumienia, nabywcy samochodów marki Kia przez co najmniej osiem lat mogli kupić pojazd jedynie od odgórnie wyznaczonego sprzedawcy, bez możliwości otrzymania tańszej oferty od innego dealera.

Co więcej, przedsiębiorcy **ustalali między sobą ceny** samochodów marki Kia. Importer przekazywał dystrybutorom cenniki oraz informował o wysokościach maksymalnych rabatów, jakich mogą udzielać. Dealerzy Kia Polska akceptowali te ustalenia i odmawiali potencjalnym klientom przedstawienia oferty konkurencyjnej w stosunku do zaproponowanej w innym salonie. Zgodnie z porozumieniem dystrybutorzy mieli też sprzedawać pojazdy jedynie tym klientom, którzy mieszkają lub prowadzą działalność gospodarczą najbliżej ich salonu.

Za praktyki ograniczające konkurencję Prezes UOKiK nałożył łącznie **prawie 406 mln zł kar na spółki i ponad 1,6 mln zł kar na osoby nimi zarządzające**. Decyzja (DOK-5/2024) nie jest prawomocna.

Zmowy na rynku samochodów ciężarowych

Kolejna sprawa związana z rynkiem motoryzacyjnym dotyczyła umowy pomiędzy importerem samochodów ciężarowych Iveco Poland i dystrybutorów tych pojazdów. Nielegalne porozumienie polegało na tym, że **przedsiębiorcy ustalili obszary**, na których pierwszeństwo obsługi klienta miał lokalny dystrybutor. Podział rynku wspierany był przez ustalenia dotyczące cen. Prezes UOKiK nałożył **na spółki kary ponad 238 mln zł, a na osoby nimi zarządzające ponad 2,5 mln zł**. Decyzja (DOK-2/2024) jest nieprawomocna.

407,6 mln zł

NAJWYŻSZA KWOTA KAR nałożonych w ramach jednej decyzji na spółki i osoby zarządzające za praktyki ograniczające konkurencję

4,3 mln zł

łączna wysokość kar nałożonych na OSOBY ZARZĄDZAJĄCE za praktyki ograniczające konkurencję

RYNEK WEWNĘTRZNY UE

Spośród decyzji Prezesa UOKiK sześć dotyczyło antykonkurencyjnych praktyk mających wpływ na handel pomiędzy państwami członkowskimi UE*

* Decyzje wydane na podstawie art. 101 i 102 TFUE.

Rynek pracy

Sprawy dotyczą praktyk sieci handlowych Biedronka i Dino oraz obsługujących je firm przewozowych. UOKiK sprawdza, czy przedsiębiorcy zawarli niedozwolone porozumienie, w myśl którego **nie konkurowali ze sobą o pracowników**. W efekcie kierowcy mogli mieć ograniczoną możliwość zatrudnienia. Urząd ustala, czy właściciele dyskontów narzucali, egzekwowali i koordynowali stosowanie niedozwolonych praktyk.

Rynek cyfrowy

Prezes UOKiK wszczął postępowanie wyjaśniające po zmianach wprowadzonych przez spółkę Meta Platforms Ireland na platformie Facebook. Treści polskich wydawców wyświetlane są w postaci pojedynczego odnośnika, a nie jak to było dotychczas, jako graficzny podgląd materiału. Zmiana mogła spowodować niższe zainteresowanie treściami dziennikarskimi oraz zmniejszyć liczbę odston artykułów. UOKiK sprawdza praktyki Mety, w szczególności to, czy **mogła nadużyć swojej pozycji rynkowej**.

Rynek e-commerce

Do UOKiK wpływały sygnały wskazujące na możliwość zawarcia przez spółkę Garmin Polska antykonkurencyjnego porozumienia z dystrybutorami jej produktów. UOKiK sprawdza, **czy przedsiębiorcy ustalali ceny**, np. smartwatchów i urządzeń nawigacyjnych. Urząd przeprowadził analizę, z której wynikało, że ceny sprzętu Garmin w sklepach internetowych były na tym samym lub bardzo podobnym poziomie. Jeśli to efekt nielegalnego porozumienia, to pozbawiałoby ono konsumentów możliwości zakupu produktów Garmin po konkurencyjnej cenie. W siedzibie spółki Garmin i trzech innych przedsiębiorców odbyło się przeszukanie.

PORADNIK UOKiK

„Zmowy i nadużycia na rynku pracy.
Prawo konkurencji a sprawy pracownicze”

Publikacja wyjaśnia, jakie działania przedsiębiorców czy związków zawodowych są niedozwolone

Więcej o poradniku:

3.3 Działania informacyjno-edukacyjne

SYGNALISTA
w latach 2020-2024

14 038
2024

15 545
2023

2396
2022

547
2021

506
2020

Liczba anonimowych powiadomień poprzez platformę dla sygnalistów utrzymuje się na **wysokim poziomie**. Może to wynikać z coraz większej świadomości społecznej na temat działań UOKiK. Szczególnie cennymi sygnałami są te, które pochodzą od obecnych lub byłych pracowników firm uczestniczących w nielegalnych ustaleniach.

#1.2

Kontrola koncentracji

Prezes UOKiK kontroluje koncentracje, mające istotny wpływ na stan konkurencji na polskim rynku. Dotyczy to połączenia przedsiębiorstw, przejęcia kontroli nad innym podmiotem, utworzenia wspólnego przedsiębiorcy oraz nabycia części mienia innego przedsiębiorcy.

Przedsiębiorcy mają **obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji**, jeśli ich łączny obrót w roku poprzedzającym zgłoszenie przekroczył 1 mld euro na świecie lub 50 mln euro w Polsce i nie korzystają z żadnych ustawowych wyłączeń w tym zakresie.

Prezes UOKiK może zdecydować o zakazie koncentracji, jeśli w jej wyniku konkurencja na rynku zostanie istotnie ograniczona. Możliwa jest również **zgoda warunkowa**,

czyli zezwolenie na koncentrację pod pewnymi warunkami, których spełnienie sprawi, że nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji. Większość postępowań koncentracyjnych rozpatrywana jest w ciągu miesiąca (I faza), natomiast w przypadku bardziej złożonych transakcji, termin przewidziany na rozpatrzenie wniosku może ulec przedłużeniu o dodatkowe cztery miesiące (II faza).

Poza analizowaniem spraw podlegających krajowym przepisom **UOKiK opiniuje wnioski koncentracyjne zgłaszane Komisji Europejskiej** pod kątem wpływu koncentracji na polski rynek, a w konsekwencji – zasadności samodzielnego przeprowadzenia postępowania.

* Podano faktyczny czas rozpatrywania sprawy, wliczając terminy objęte wyłączeniem wynikającym z art. 96 ust. 2 ustawy okik (po zaokrągleniu do pełnego dnia).

** Podano faktyczny czas rozpatrywania sprawy, wliczając terminy objęte wyłączeniem wynikającym z art. 96a ust. 8 ustawy okik (po zaokrągleniu do pełnego dnia).

WYBRANE DZIAŁANIA

Rynek kabli i przewodów

Prezes UOKiK wydał warunkową zgodę na koncentrację na rynku hurtowej sprzedaży artykułów elektrotechnicznych. Przedsiębiorca Fega & Schmitt Elektrogroßhandel może przejąć wrocławski TIM. Przejmujący to niemiecka spółka świadcząca usługi dystrybucji artykułów elektrotechnicznych oraz powiązane z tym usługi logistyczne. Przejmowany polski podmiot sprzedaje artykuły elektrotechniczne.

Zgodnie z nałożonym warunkiem, przejmujący **musi sprzedać sklep** znajdujący się przy ul. Krośnieńskiej w Zielonej Górze należący do spółki TIM. Decyzja (DKK-24/2024) jest prawomocna.

Rynek betonu

Prezes Urzędu wydał warunkową zgodę na koncentrację na rynku produkcji betonu towarowego. Spółka Lafarge Cement może przejąć część mienia Eurobud Chajewscy **pod warunkiem sprzedaży wytwórni betonu** w Pile. Decyzja (DKK-27/2024) jest prawomocna.

Rynek paliw

Anwim (franczyzodawca sieci stacji benzynowych Moya) otrzymał warunkową zgodę na zakup trzech stacji należących do spółki Elbah II – w Chorzowie, Radzionkowie i Tarnowskich Górach.

Z analizy Urzędu wynika, że działalność uczestników koncentracji pokrywa się na terenie Radzionkowa i w części miasta mogłoby dojść do ograniczenia konkurencji. Zgodnie z nałożonym warunkiem, Anwim **musi rozwiązać umowę z jednym z franczyzobiorców** w tym mieście. Decyzja (DKK-40/2024) jest prawomocna.

KONTROLA INWESTYCJI

Prezes UOKiK kontroluje inwestycje dotyczące polskich spółek o strategicznym znaczeniu dla porządku, bezpieczeństwa lub zdrowia publicznego. W ramach swych

uprawnień może **zablokować ich przejęcie przez inwestorów spoza UE, EOG i OECD**.

Kontrolą objęte są inwestycje dotyczące przedsiębiorców mających siedzibę w Polsce, których przychód ze sprzedaży i usług przekroczył na terytorium Polski równowartość 10 mln euro i spełniających warunki określone w ustawie⁹. Podmiot dokonujący transakcji ma obowiązek powiadomić o tym Urząd.

Postępowanie w sprawie kontroli inwestycji, podobnie jak w sprawach dotyczących koncentracji, jest podzielone na dwie fazy. Po otrzymaniu zgłoszenia o planowanej transakcji Prezes UOKiK przeprowadza **postępowanie sprawdzające** (I faza). Służy ono wydzieleniu spraw bardziej skomplikowanych. Jeśli transakcja nie wzbudza zastrzeżeń, organ wydaje decyzję o odmowie wszczęcia postępowania kontrolnego i o braku sprzeciwu do transakcji. Do właściwego **postępowania kontrolnego** (II faza) kierowane są te sprawy, które mogą powodować poważne zagrożenie dla publicznego porządku, bezpieczeństwa lub zdrowia.

* O odmowie wszczęcia postępowania kontrolnego i braku sprzeciwu do transakcji oraz o umorzeniu postępowania kontrolnego z uwagi na jego bezzasadność.

⁹ Są spółkami publicznymi lub posiadają mienie, które zostało ujawnione w wykazie obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej lub opracowują lub modyfikują oprogramowanie w obszarach wskazanych przez ustawę lub prowadzą działalność gospodarczą w jednej z branż określonych w ustawie (m.in. dotyczy to spółek energetycznych, paliwowych, chemicznych, spożywczych).

#1.3

Pomoc publiczna

Pomoc publiczna jest ingerencją w procesy rynkowe i powinna być stosowana jedynie w uzasadnionych przypadkach. Udzielenie wsparcia przedsiębiorcy przez państwo lub uruchomienie programu pomocowego **wymaga wcześniejszej zgody KE**.

Wyjątkiem jest pomoc udzielana w ramach wyłączeń grupowych, czyli na podstawie szczegółowych przepisów uznających pewne kategorie wsparcia za zgodne z rynkiem wewnętrznym (np. pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw lub pomoc na ochronę środowiska). Wymogiem notyfikacji nie jest również objęta pomoc *de minimis*, czyli wsparcie niewielkich rozmiarów¹⁰, które nie powoduje naruszenia konkurencji na rynku. Zgody KE nie wymaga także, co do zasady, pomoc stanowiąca rekompensatę za realizację usług publicznych, np. w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego.

UOKiK monitoruje pomoc publiczną w Polsce, a także przygotowuje raporty i sprawozdania w tym zakresie. Dane dotyczące udzielonego wsparcia są przekazywane i gromadzone w systemie SHRIMP (System Harmonogramowania, Raportowania i Monitorowania Pomocy). Prezes UOKiK **opiniuje projekty** pomocy publicznej pod kątem ich zgodności z prawem unijnym oraz obowiązku zgłoszenia KE. Prezes Urzędu odgrywa kluczową rolę w procesie **notyfikacji** projektów przewidujących przyznanie lub zmianę pomocy publicznej – zawiadania KE o zamiarze udzielenia nowej pomocy. Zgłoszenie może być poprzedzone procedurą **prenotyfikacji**, która służy analizie prawnych i ekonomicznych aspektów planowanego wsparcia.

¹⁰ Kwota pomocy *de minimis* wynosi 300 tys. euro brutto dla jednego przedsiębiorcy w ciągu trzech lat. Do końca 2023 r. kwota ta wynosiła 200 tys. euro brutto i dotyczyła okresu trzech lat podatkowych – zasady te mogły być stosowane przejściowo do końca czerwca 2024 r.

CZYM JEST pomoc publiczna w UE?

To wszelkie wsparcie przyznawane przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE

Przykłady

dotacje, ulgi i zwolnienia podatkowe, preferencyjne pożyczki i kredyty oraz poręczenia i gwarancje kredytowe, dokapitalizowanie przedsiębiorstwa na warunkach korzystniejszych niż oferowane na rynku

WYBRANE DZIAŁANIA

Wsparcie gospodarki po agresji Rosji wobec Ukrainy

UOKiK kontynuował prace nad programami pomocowymi związanymi ze skutkami konfliktu zbrojnego w Ukrainie. Najważniejszymi z nich były postępowania notyfikacyjne dotyczące:

- pomocy na realizację projektów inwestycyjnych o znaczeniu strategicznym dla przejścia na gospodarkę o zerowej emisji netto,

- wsparcia wykorzystania magazynów energii wraz z infrastrukturą towarzyszącą na cele stabilizacji sieci elektroenergetycznej,
- pomocy na pokrycie dodatkowych kosztów wynikających z wyjątkowo poważnych podwyżek cen gazu ziemnego i energii elektrycznej w Polsce poniesionych w 2024 r.

Opiniowanie projektów pomocowych

Prezes UOKiK zaopiniował **16 projektów** dotyczących programów pomocowych, w tym określających zasady udzielania pomocy publicznej ze środków europejskich w nowym okresie programowania 2021-2027. Były to m.in.:

- pomoc publiczna na projekty inwestycyjne w zakresie wsparcia krajowego systemu energetycznego w ramach „Krajowego planu odbudowy i zwiększania odporności”,
- pomoc publiczna w zakresie wyposażenia pojazdów kolejowych z napędem lub z kabiną sterowniczą w systemie ERTMS w ramach „Krajowego planu odbudowy i zwiększania odporności”.

OPINIOWANIE projektów pomocy publicznej i ANALIZA projektów dokumentów rządowych

28

opinii wydanych przez Prezesa UOKiK, w tym:

16 programów pomocowych

12 pomocy indywidualnej

778

wniosków o dokonanie interpretacji przepisów o pomocy publicznej

3109

przeanalizowanych zgłoszeń programów *de minimis*

175

przeanalizowanych projektów dokumentów rządowych pod kątem uznania danego wsparcia za pomoc publiczną

POSTĘPOWANIA notyfikacyjne przed KE

8

projektów prenotyfikowanych

23

projekty notyfikowane

18

projektów zaakceptowanych przez KE*

95

projektów zgłoszonych w ramach wyłączeń grupowych

4

projekty wycofane*

* Statystyka obejmuje również sprawy zgłoszone w latach poprzednich.

WAŻNE ZGODY KE w zakresie pomocy publicznej dla Polski

związanej ze skutkami konfliktu zbrojnego w Ukrainie – projekty inwestycyjne; pokrycie dodatkowych kosztów wynikających z podwyżek cen gazu ziemnego i energii elektrycznej

na osłony socjalne dla pracowników sektora elektroenergetycznego i górnictwa węgla brunatnego

na realizację projektów w zakresie transportu intermodalnego w ramach programu „Fundusze europejskie na infrastrukturę, klimat, środowisko 2021-2027”

Przewaga kontraktowa

Przewaga kontraktowa występuje w przypadku znaczącej dysproporcji potencjałów ekonomicznych pomiędzy dostawcami a nabywcami produktów rolnych lub spożywczych. Jej wykorzystywanie jest nieuczciwe, jeśli jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i zagraża istotnemu interesowi drugiej strony albo go narusza¹¹.

W celu ochrony interesów dostawców albo nabywców produktów rolnych i spożywczych Prezes UOKiK wszczyna **postępowanie w sprawie** praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową. Może być ono poprzedzone **postępowaniem wyjaśniającym**, mającym na celu wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie przepisów uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.

Efektom postępowania może być nakaz zaniechania niedozwolonych działań oraz nałożenie kary finansowej na przedsiębiorcę. Możliwe są również **dwa rozwiązania o charakterze ugodowym** – dobrowolne poddanie się karze oraz wydanie przez Prezesa UOKiK decyzji zobowiązującej przedsiębiorcę do zaprzestania niedozwolonych praktyk lub naprawienia ich skutków.

WYBRANE DZIAŁANIA

Nieuczciwe rabaty sieci handlowej – sąd potwierdził decyzję Prezesa UOKiK

Na szczególną uwagę zasługuje wyrok sądu, który potwierdza linię orzecniczą Prezesa UOKiK w zakresie umów dużych sieci handlowych z dostawcami produktów

¹¹ Ustawa z dnia 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1773).

DZIAŁANIA UOKiK dotyczące przewagi kontraktowej

3

nowe postępowania
wyjaśniające

1

decyzja z przyjętym
zobowiązaniem
od przedsiębiorcy

POZOSTAŁE DZIAŁANIA

29

zawiadomień
od przedsiębiorców

31

wystąpień miękkich
do przedsiębiorców

2

skontrolowanych
przedsiębiorców*

2

istotne poglądy
w sprawach sądowych

* W ramach jednego postępowania.

rolno-spożywczych. Sąd okręgowy zgodził się z ustaleniami z decyzji wydanej w 2020 r. Potwierdził, że spółka Jeronimo Martins Polska nie miała prawa uzyskiwać od dostawców produktów spożywczych nieumówionych wcześniej rabatów. Sąd ustalił karę na poziomie ponad pół miliarda zł (ponad 506 mln zł). **Wyrok to ważny sygnał dla rynku, zwłaszcza największych przedsiębiorców.** Potwierdził, że sieci handlowe powinny płacić dostawcom za produkty taką cenę, na jaką się umówiły. Podzielił również stanowisko Prezesa UOKiK, że sieć ma obowiązek wykonywania zawartych umów i powstrzymania się od jednostronnych zmian ceny.

Rynek mleka

Prezes Urzędu zobowiązał OSM w Kole do zmiany praktyk niekorzystnych dla dostawców mleka. Zakwestionowane działania dotyczyły **jednostronnej zmiany cennika, braku możliwości weryfikacji badań mleka oraz sankcji za zakończenie współpracy.** W wyniku decyzji Prezesa UOKiK dostawcy, którzy nie wyrażą zgody na zmianę cennika, będą mogli wypowiedzieć umowę z zachowaniem terminu wypowiedzenia. Do czasu zakończenia umowy obowiązywać będzie dotychczasowa cena. Z wzorca umowy zostało również usunięte postanowienie zobowiązujące dostawców do zwrotu premii w przypadku zmiany przez nich podmiotu skupującego mleko. Dodatkowo rolnicy, którzy nie zgadzają się z badaniami jakości mleka

przeprowadzonymi przez spółdzielnię, będą mogli weryfikować badania w akredytowanym laboratorium innym niż wskazane przez OSM Koło lub do niej należące. Umożliwi to dostawcy, który nie zgadza się z oceną jakościową dokonaną przez spółdzielnię, weryfikację swoich wątpliwości przez niezależny podmiot. Decyzja (DPK-1/2024) jest prawomocna.

Rynek owoców

Prezes UOKiK **weszał siedmiu dużych przetwórców owoców** do zmiany praktyk handlowych. Pięciu z nich dobrowolnie dostosowało się do stanowiska Prezesa Urzędu, skracając terminy płatności za owoce łatwo psujące się oraz umożliwiając weryfikację badań jakościowych owoców. Działania są kontynuowane.

Rynek cukru

Istotne są również **interwencje nieformalne.** Prezes UOKiK, dzięki dialogowi z przedsiębiorcami, doprowadził do ważnych zmian – wypracowania nowych standardów zaopatrywania plantatorów buraka cukrowego w materiał siewny, umożliwiających im szerszy dostęp do nasion oferowanych na rynku. Efektem było wprowadzenie stosownych modyfikacji do postanowień „Ogólnopolskiego porozumienia branżowego”, którego sygnatariuszami są wszyscy producenci cukru działający w Polsce.

#1.5

Zatory płatnicze

Zatory płatnicze dotyczą sytuacji, gdy przedsiębiorcy nie otrzymują na czas wynagrodzenia od kontrahentów. Skumulowane w ten sposób zadłużenie wpływa na kolejne podmioty powiązane w łańcuchu dostaw, negatywnie oddziałując na płynność finansową całego otoczenia biznesowego.

Prezes UOKiK prowadzi postępowania i nakłada kary pieniężne na przedsiębiorców, którzy, **zalegając z płatnościami wobec swoich kontrahentów**, naruszają ustawowy zakaz. Postępowania są wszczynane wyłącznie z urzędu na podstawie **analiz** przeprowadzonych przez UOKiK. Źródłem informacji mogą być **zawiadomienia** od podmiotów, które podejrzewają, że stały się ofiarą zatorów płatniczych.

Do nadmiernego opóźniania się ze spełnieniem świadczeń pieniężnych dochodzi, gdy w okresie trzech kolejnych miesięcy suma wartości wymagalnych świadczeń pieniężnych niespełnionych oraz spełnionych po terminie przez dany podmiot wynosi **co najmniej dwa mln zł**. Prezes UOKiK może nałożyć na przedsiębiorcę **karę**, której wysokość zależy od wartości przeterminowanych należności oraz długości opóźnień w płatnościach.

Przedsiębiorcom przysługuje prawo zwrócenia się do Prezesa UOKiK z **wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy** lub wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

DZIAŁANIA UOKiK
z zakresu zatorów płatniczych

31

nowych postępowań

1

decyzja z karą

6

decyzji wydanych
w następstwie złożenia
wniosków o ponowne
rozpatrzenie sprawy*

* Wszystkie decyzje podtrzymywały stwierdzenie nadmiernego opóźniania się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych.

POZOSTAŁE DZIAŁANIA

79	wystąpień miękkich do przedsiębiorców*
28	rozpatrzonych zawiadomień**
2,8 mln	skontrolowanych faktur
93,3 mln zł	suma stwierdzonych zatorów płatniczych***
142,4 tys.	liczba analizowanych podmiotów
369,5 mln	liczba faktur badanych w ramach analiz

* Dotyczy wystąpień na podstawie art. 13ca ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1790).
** W przypadku 15 z nich UOKiK inicjował dalsze działania (analizę prawdopodobieństwa).
*** Zator stwierdzony w jednej wydanej decyzji stwierdzającej nadmierne opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych.

NOWE POSTĘPOWANIA
w sprawie zatorów płatniczych – według branż

	liczba postępowań
motoryzacyjna	7
transportowa	5
budowlana	5
farmaceutyczna	5
maszynowa	4
kosmetyczna	2
spożywcza	1
papiernicza	1
metalowa	1

#

WYBRANE DZIAŁANIA

Prezes UOKiK wydał jedną decyzję stwierdzającą nadmierne opóźnianie się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych przez Hitachi Energy Poland sp. z o.o., nakładając na przedsiębiorcę **karę blisko 767 tys. zł**. Decyzja (DPZ-1/2024) nie jest prawomocna.

Prezes UOKiK, bez wszczynania postępowań, **wystąpił do 79 przedsiębiorców**. To tzw. działania miękkie, które, wpisując się w szeroko pojętą prewencję, kształtują świadomość i kulturę płatniczą przedsiębiorców oraz umożliwiają im zmianę praktyk bez konieczności udziału w postępowaniu. Dzięki temu UOKiK może **szybciej wyjaśniać wątpliwości i eliminować nieprawidłowości z rynku**.

#

ochrona konkurencji w 2024

Sprawdź

NARUSZANIE INTERESÓW
KONSUMENTÓW
I NIEDOZWOLONE KLAUZULE

NADZÓR NAD INSPEKCJĄ
HANDLOWĄ

BEZPIECZEŃSTWO
PRODUKTÓW I NADZÓR
RYNKU

POMOC DLA KONSUMENTÓW

ochrona konsumentów

#2

#-2.1

Naruszanie interesów konsumentów i niedozwolone klauzule

Prezes UOKiK prowadzi postępowania w celu eliminowania **praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów**. Są to bezprawne lub niezgodne z dobrymi obyczajami zachowania przedsiębiorców, które mogą dotknąć nieograniczoną liczbę osób. Przeciwdziała również stosowaniu **niedozwolonych postanowień wzorców umów** (klauzul abuzywnych), które kształtują prawa i obowiązki konsumentów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają ich interesy.

Postępowania mogą zakończyć się nakazem zaniechania kwestionowanych praktyk i nałożeniem **kary** w wysokości do 10 proc. ubiegłorocznego obrotu przedsiębiorcy. Kary mogą dotyczyć również osób zarządzających. Prezes UOKiK może ponadto przyjąć dobrowolne **zobowiązanie**

przedsiębiorcy do zmiany praktyki. Postępowanie przeciwko konkretnemu podmiotowi zazwyczaj poprzedza **postępowanie wyjaśniające**, mające na celu wstępne ustalenie, czy doszło do naruszenia prawa.

Prezes Urzędu może skorzystać z formuły **wystąpienia miękkiego** do przedsiębiorcy, czyli wezwać go do przedstawienia wyjaśnień, zmiany lub zaprzestania nieuczciwych działań. Może również wydać **istotny pogląd w sprawie sądowej**.

UOKiK identyfikuje naruszenia poprzez monitorowanie zachowań przedsiębiorców i analizę sygnałów otrzymanych z rynku. Ponadto, w ramach dotacji dla organizacji pozarządowych, zapewnia **pomoc prawną konsumentom**.

NOWE POSTĘPOWANIA z zakresu ochrony konsumentów

128

wyjaśniających

36

w sprawach praktyk
naruszających zbiorowe
interesy konsumentów

5

w sprawach o uznanie
postanowień wzorca
umowy za niedozwolone

43

w sprawie kontroli
wykonania decyzji

14

w sprawie nałożenia kary
za brak współpracy*

* Postępowania w sprawie nałożenia kary za niewykonanie lub zwłokę w wykonaniu decyzji, nieudzielenie żądanych informacji lub udzielenie

informacji nieprawdziwych bądź wprowadzających w błąd, za brak współdziałania w toku kontroli.

DECYZJE z zakresu ochrony konsumentów

64

w sprawach praktyk naruszających
zbiorowe interesy
konsumentów, w tym*:

- 53 nakładające karę na przedsiębiorcę (92 kary o łącznej wysokości ponad 84 mln zł)**
- 8 z przyjęciem zobowiązania od przedsiębiorców (6 z zastosowaniem środków usunięcia trwających skutków naruszenia)

6

w sprawach o uznanie
postanowień wzorca umowy
za niedozwolone, w tym:

- 6 nakładających karę na przedsiębiorcę (30 kar o łącznej wysokości 178,8 mln zł)
- 1 z przyjęciem zobowiązania od przedsiębiorcy (z zastosowaniem środków usunięcia trwających skutków naruszenia)

18

w sprawie nałożenia kary
za brak współpracy***

* Podano przykładowe rodzaje decyzji.

** Sankcja finansowa nakładana jest za daną praktykę, zatem w ramach jednej decyzji może zostać nałożona więcej niż jedna kara pieniężna.

*** Decyzje w sprawie nałożenia kary za nieudzielenie żądanych informacji lub udzielenie informacji nieprawdziwych bądź wprowadzających w błąd.

POZOSTAŁE DZIAŁANIA

267

wystąpień miękkich
do przedsiębiorców*

88

istotnych poglądów
w sprawach sądowych

23 899

sygnałów otrzymanych z rynku**

* Dotyczy wystąpień na podstawie art. 49a okik.

** Dane na podstawie sygnałów zgłoszonych do centrali UOKiK i delegatur.

przewidzieć, które sankcje i kiedy mogą zostać wobec niego zastosowane, a mogło być ich nawet kilka jednocześnie. Zgodnie z decyzją Prezesa UOKiK kara dla PayPal to **ponad 106 mln zł**. Decyzja (DOZIK-7/2024) jest nieprawomocna.

Fikcyjny crowdfunding pożyczkowy

Spółka Polskie Destylarnie z Lublina prowadziła kampanię pożyczkową „Skarbiec Palikota”. Przedsiębiorca **podawał nieprawdziwe informacje** o pozycji rynkowej spółki, nie informował o ryzykach, reklamował fikcyjny konkurs i nieistniejący crowdfunding pożyczkowy (finansowanie społecznościowe) – w rzeczywistości była to zbiórka na cele inwestycyjne. Za wprowadzanie konsumentów w błąd Prezes UOKiK nałożył **blisko 240 tys. zł kary** na Polskie Destylarnie oraz **950 tys. zł na członka zarządu spółki**, ponieważ umyślnie dopuścił do naruszenia praw konsumentów. Decyzja (RBG-1/2024) jest prawomocna.

Nieuprawniona zmiana opłat

Operator komórkowy Vectra modyfikował umowy z klientami w trakcie ich trwania w oparciu o nieprzejrzyste kryteria. Vectra dokonywała zmian wysokości opłat w oparciu o **klauzule abuzywne**. Umowy na czas oznaczony nie powinny podlegać jednostronnym zmianom w zakresie ich istotnych elementów – na przykład ceny. Z kolei zmiany cen usługi kontraktu zawieranego na czas nieokreślony muszą wynikać z odpowiednich postanowień znanych konsumentowi przed zawarciem umowy. Jednocześnie konsumenci powinni mieć w tych sytuacjach prawo do rezygnacji bez ponoszenia dodatkowych kosztów. Prezes UOKiK nałożył na spółkę **karę ponad 68 mln zł**. Decyzja (DOZIK-9/2024) nie jest prawomocna.

Opłaty za niezamówione usługi

Klienci spółki UPC Polska (obecnie P4) zostali obciążeni opłatą za dodatkowe kanały telewizyjne i wyższą prędkość internetu, choć tych świadczeń nie zamawiali. W ramach programu „Więcej korzyści dla Ciebie” UPC Polska podwyższała abonament osobom mającym umowy na czas nieoznaczony, **włączając nowe usługi bez pytania klientów o zgodę**. Aktywowanie jakichkolwiek świadczeń, odpłatne dodanie ich do wcześniej zawartej umowy, musi się odbyć za wyraźną i świadomą zgodą konsumentów. Brak sprzeciwu po stronie konsumentów nie może być

WYBRANE DZIAŁANIA

Niedozwolone praktyki platformy internetowej

Spółka Amazon EU Sarl jest jednym z przedsiębiorców sprzedających na platformie Amazon.pl. Firma **wprowadzała klientów w błąd** co do momentu zawarcia umowy sprzedaży, dostępności produktów, terminów dostaw i uprawnień konsumentów dotyczących usługi „Gwarancja dostawy”. Do Urzędu wpływały sygnały wskazujące na nieprawidłowości w świadczeniu usług w ramach serwisu. Za naruszenie zbiorowych interesów konsumentów Prezes UOKiK nałożył na spółkę **kary na prawie 32 mln zł**. Decyzja (DOZIK-5/2024) nie jest prawomocna.

Niedozwolone klauzule przy płatnościach online

PayPal to serwis internetowy oferujący usługę elektronicznego portfela zintegrowanego z rachunkiem bankowym, który umożliwia dokonywanie płatności online. Spółka stosowała w umowach z konsumentami klauzule zawierające m.in. zbiór kilkudziesięciu działań uznawanych przez firmę za zabronione wraz z katalogiem dotkliwych i trudnych do uzasadnienia sankcji. Postanowienia umowne pozwalały spółce stosować je arbitralnie. **Konsument nie był w stanie**

odbierany jako milcząca zgoda na działania przedsiębiorcy. Prezes UOKiK zobowiązał UPC Polska do zaniechania tej praktyki oraz usunięcia jej skutków. Decyzja (RBG-3/2024) jest prawomocna.

Niedopełnienie obowiązków informacyjnych

Spółka Zalando nie przekazywała klientom, w sposób wymagany przepisami, informacji o statusie sprzedających na jej internetowej platformie sprzedażowej. Klienci mogą na niej kupić nie tylko produkty od Zalando, ale też jej partnerów. Korzystając z platformy, nie mogli mieć pewności, że kupują dany produkt od przedsiębiorcy, a w konsekwencji, czy przy zakupie przysługują im wszystkie prawa wynikające z tego faktu. **Brak dostępu do ważnych informacji** mógł utrudniać konsumentom świadome zawieranie transakcji na jasnych i przejrzystych zasadach.

Prezes UOKiK zobowiązał Zalando do **wprowadzenia zmian na jej stronach w związku z obowiązkami informacyjnymi wynikającymi z Dyrektywy Omnibus**. Konsumenti muszą wiedzieć, od kogo i na jakich zasadach kupują towary jeszcze przed kliknięciem „przejdź do kasy”. Dodatkowo platforma przyznała konsumentom vouchery do wykorzystania w sposób określony w decyzji. Decyzja (RKR-3/2024) jest prawomocna.

Zapewnienie bezpieczeństwa
konsumentom korzystającym
z PŁATNOŚCI ONLINE

Dokument „Działania ograniczające ryzyko wystąpienia transakcji oszukańczych. Zalecenia Prezesa UOKiK dla dostawców usług płatniczych” zawiera listę czynników ryzyka, czyli funkcji oferowanych przez dostawców usług płatniczych, które są najczęściej wykorzystywane przez oszustów. Powstała ona na podstawie analizy skarg skierowanych przez konsumentów do UOKiK, a w trakcie prac grupy roboczej* została uzupełniona o ryzyka wskazane przez specjalistów z branży finansowej

Główną część dokumentu stanowi
zbiór 16 zaleceń, które mają na celu
ograniczenie możliwości dokonania
oszukańczych transakcji przez internet

* W skład grupy roboczej wchodził przedstawiciel m.in. Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego oraz eksperci z sektora bankowego.

#!-2.2°=

Nadzór nad Inspekcją Handlową

Prezes UOKiK **wyznacza kierunki działań kontrolnych** Inspekcji Handlowej (IH) oraz **monitoruje ich wykonanie**. Prowadzi również postępowania odwoławcze od decyzji wojewódzkich inspektorów IH¹².

IH prowadzi działania w zakresie:

- kontroli w obszarze artykułów nieżywnościowych i usług oraz obowiązków przedsiębiorców,
- kontroli produktów w zakresie spełniania ogólnych wymagań bezpieczeństwa i oceny zgodności z wymaganiami,
- kontroli paliw w ramach systemu monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

W ramach kontroli prowadzone są **badania laboratoryjne** wykonywane zarówno przez laboratoria UOKiK, jak i zewnętrzne. Urząd zarządza trzema laboratoriami wykonującymi badania paliw ciekłych, zabawek, produktów włókienniczych i innych artykułów nieżywnościowych.

WYNIKI KONTROLI – artykuły nieżywnościowe

941 218 sprawdzonych partii produktów

154 575 zakwestionowanych partii produktów

KONTROLE IH

13 073 w zakresie artykułów nieżywnościowych i usług oraz obowiązków przedsiębiorców

1490 w zakresie ogólnego bezpieczeństwa produktów oraz w zakresie oceny zgodności wyrobów z wymaganiami

1886 w zakresie jakości paliw

491 w zakresie jakości paliw stałych

WYNIKI KONTROLI – bezpieczeństwo produktów

ogólne bezpieczeństwo produktów

723 sprawdzone partie produktów

256 zakwestionowanych partii produktów

ocena zgodności z wymaganiami

1171 sprawdzonych rodzajów wyrobów

404 zakwestionowane wyroby (stwierdzenie nieprawidłowości)

12 Ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 229).

LABORATORIA UOKiK

1935
przebadanych próbek

DECYZJE

287
w sprawie odwołań
od decyzji wojewódzkich inspektorów IH

PRZYKŁADY PRODUKTÓW

produkt przebadane próbki

paliwa ciekłe	701	
zabawki	500	
wyroby włókiennicze	280	
obuwie	204	
kosmetyki	91	

PRZYKŁADY KONTROLI

Zabawki

Prezes UOKiK wraz z Inspekcją Handlową dba o to, by w ręce najmłodszych konsumentów trafiały tylko bezpieczne zabawki, szczególnie te, które nie zawierają **niebezpiecznych substancji chemicznych**.

Inspekcja sprawdziła **221 modeli zabawek** pod kątem wymagań formalnych oraz właściwości chemicznych. Skontrolowane zabawki najczęściej pochodziły z Chin (186 modeli). Zbadano m.in.: **lalki, piszczki, skakanki, zabawki dmuchane i do kąpeli**. Kontrolom podlegali producenci, importerzy, sprzedawcy hurtowi oraz sklepy detaliczne i wielkopowierzchniowe. Inspektorzy sprawdzili, czy zabawki są właściwie oznakowane (m.in. czy mają znak CE, dane identyfikacyjne producenta lub importera, instrukcję obsługi w języku polskim i wymagane ostrzeżenia) oraz czy zawartość ftalanów w zabawkach nie przekracza dopuszczalnego stężenia¹³.

Nieprawidłowości stwierdzono w 49 modelach zabawek (22 proc.), niezgodności formalne – w 30 (14 proc.), a przekroczoną zawartość ftalanów – w 25 (11 proc.). Na podstawie kontroli Prezes UOKiK przeprowadził postępowania, dzięki którym **niebezpieczne zabawki zostały zniszczone** (łącznie 1349 sztuk). W czterech przypadkach postępowania zostały umorzone w związku z wycofaniem zabawek z obrotu. W przypadku 12 modeli zabawek, których dotyczyły wyłącznie niezgodności formalne, przedsiębiorcy przeprowadzili działania naprawcze.

¹³ Zabawki zawierające ftalany w stężeniu większym niż 0,1% w stosunku do masy materiału z dodatkiem plastifikatorów nie powinny znajdować się w obrocie.

KONTROLA ZABAWEK

Inspekcja sprawdziła 221 modeli zabawek pod kątem wymagań formalnych oraz właściwości chemicznych

Czujniki czadu

Inspekcja Handlowa cyklicznie, przed sezonem grzewczym, prowadzi kontrole czujników tlenku węgla. Prawidłowe działanie tego typu urządzeń ma kluczowe znaczenie dla zdrowia i życia konsumentów.

IH skontrolowała **oznakowanie 12 modeli czujników tlenku węgla**. Dodatkowo eksperci sprawdzili laboratoryjnie parametry wpływające na bezpieczeństwo użytkowników, szczególnie czas reakcji alarmowej po wykryciu czadu. Kontrola objęła przede wszystkim placówki detaliczne oraz sklepy wielkopowierzchniowe. Większość urządzeń wyprodukowano w Chinach (10).

Inspekcja **zakwestionowała pięć modeli**. W dwóch stwierdzono niezgodności konstrukcyjne i w oznakowaniu, a w trzech modelach – nieprawidłowości w oznakowaniu. Brakowało ostrzeżeń i oznaczeń bezpośrednio na urządzeniu oraz jego opakowaniu lub były one niepełne.

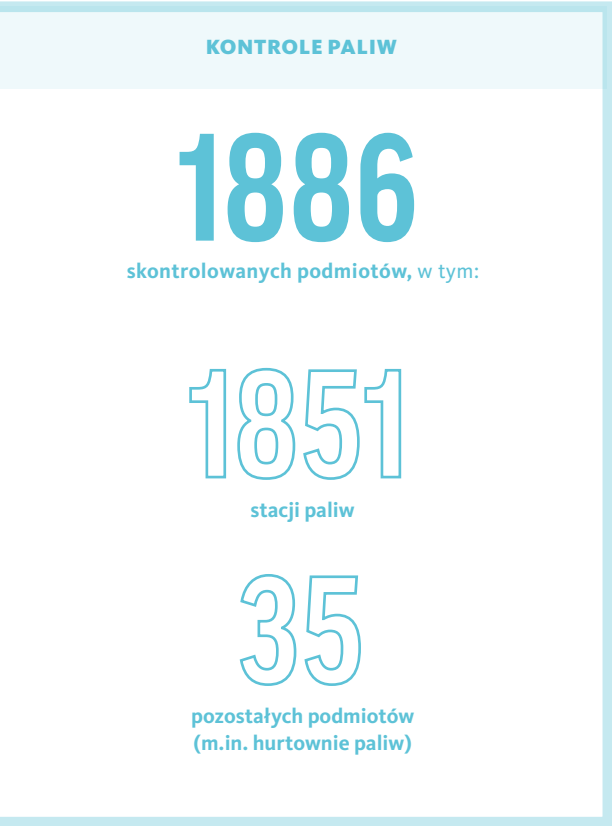
W przypadku czujników o wadliwej konstrukcji po zakończeniu działań IH skierowała do Prezesa UOKiK dwa wnioski o wszczęcie postępowań administracyjnych. Sprawy są w toku. W przypadku modeli czujników, w których nieprawidłowości dotyczyły wyłącznie oznakowania, przedsiębiorcy podjęli działania naprawcze pod nadzorem IH.

System monitorowania i kontroli jakości paliw

Prezes UOKiK zarządza systemem monitorowania i kontroli jakości paliw, którego celem jest m.in. **wyeliminowanie z obrotu paliw niespełniających wymagań jakościowych**. Wyniki kontroli są wykorzystywane w postępowaniach administracyjnych prowadzonych zarówno przez wojewódzkich inspektorów IH, Prezesa UOKiK, jak i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki – zgodnie z kompetencjami w tym zakresie.

Kontrole paliw odbywają się dwutorowo. Pierwszy rodzaj kontroli realizowany jest w ramach europejskiego systemu nadzoru i obejmuje losowo wytypowane podmioty. Drugi rodzaj obejmuje stacje zarówno wybrane, jak i losowane w oparciu o negatywne wyniki poprzednich kontroli, a także informacje m.in. od konsumentów i policji.

Kontrole paliw stałych dotyczą zarówno spełniania wymogów jakościowych (określonych prawem oraz deklarowanych), jak i realizacji przez przedsiębiorców obowiązku wystawiania świadectw jakości paliwa stałego i przekazywania ich kopii konsumentom.

WYNIKI KONTROLI
wg rodzaju paliwa

rodzaj paliwa	przebadane próbki*	% próbek niespełniających wymogów jakościowych
olej napędowy	764	3,80
benzyna	853	0,23
gaz LPG	327	0,92
lekki olej opałowy	2	0

* Badania wykonano także w laboratoriach zewnętrznych.

#2.3

Bezpieczeństwo produktów i nadzór rynku

Prezes UOKiK sprawuje ogólny nadzór nad produktami przeznaczonymi dla konsumentów w zakresie bezpieczeństwa¹⁴. Prowadzi postępowania mające na celu **wyeliminowanie zagrożeń dla zdrowia i życia ludzkiego**. Urząd pełni rolę krajowego punktu kontaktowego unijnego systemu Safety Gate/RAPEX¹⁵, służącego szybkiej wymianie informacji w sprawie zagrożeń stwarzanych przez produkty niebezpieczne. UOKiK analizuje również powiadomienia od przedsiębiorców w sprawie produktów niebezpiecznych i monitoruje wykonanie działań naprawczych.

Prezes Urzędu monitoruje funkcjonowanie systemu nadzoru rynku w Polsce¹⁶ pod kątem zgodności wyrobów z wymaganiami unijnego prawodawstwa zharmonizowanego. System ten tworzą krajowe organy uprawnione do kontroli produktów niebezpiecznych. Prezes UOKiK prowadzi też postępowania w zakresie **zgodności z wymaganiami produktów, dla których obowiązuje oznakowanie CE**¹⁷. UOKiK odpowiada ponadto za krajowy punkt kontaktowy systemu ICSMS¹⁸, który jest podstawowym unijnym systemem wymiany informacji i gromadzenia oraz przetwarzania danych związanych z egzekwowaniem zadań nadzoru rynku.

Prezes UOKiK **może nałożyć karę lub określone obowiązki** na producenta, importera lub dystrybutora, łącznie z wycofaniem produktów z rynku. W praktyce wiele podmiotów jeszcze w trakcie postępowania dobrowolnie podejmuje działania naprawcze. Działania Urzędu są następstwem kontroli Inspekcji Handlowej w zakresie ogólnego bezpieczeństwa produktów i wynikają z obowiązków w ramach unijnego systemu nadzoru rynku (więcej informacji: 2.2 Nadzór nad Inspekcją Handlową).

14 Nadzór sprawowany jest zgodnie z ustawą z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2021 r. poz. 222).

15 Safety Gate: the EU rapid alert system for dangerous non-food products.

16 Nadzór sprawowany jest zgodnie z ustawą z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2023 r. poz. 215) i ustawą z 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2022 r. poz. 1854).

17 Znak CE stanowi deklarację producenta, że produkt wprowadzany do obrotu spełnia wymagania zharmonizowane określone w aktach unijnego prawodawstwa zharmonizowanego. Znak CE dotyczy tylko określonych kategorii wyrobów – m.in. urządzeń elektrycznych (w tym sprzętu elektronicznego i AGD).

18 Information and Communication System on Market Surveillance.

DZIAŁANIA w zakresie nadzoru rynku		
	ogólne bezpieczeństwo produktów	zgodność z wymaganiami
czynności wyjaśniające	64	72
nowe postępowania	43	187
decyzje, w tym*:	48	190
umorzenia spraw ze względu na podjęte przez przedsiębiorcę działania naprawcze i wyeliminowanie zagrożenia	37	148
nakładające obowiązki	7	42
nakładające kary finansowe	38	55
decyzje dotyczące wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy	15	22

* Podano przykładowe rodzaje decyzji, w związku z tym dane nie sumują się do łącznej liczby wydanych decyzji. Na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów istnieje możliwość wydawania różnych rozstrzygnięć, łączących często różne kategorie – np. decyzje umarzające postępowanie i nakładające karę lub samo umorzenie, decyzje nakładające obowiązki z karą finansową lub bez niej, decyzje nakładające jedynie karę.

EFEKTY DZIAŁAŃ w zakresie nadzoru rynku	
ogólne bezpieczeństwo produktów	
18 539	produktów, z których wyeliminowano zagrożenia
12 007	produktów wycofanych z rynku
11	ostrzeżeń
zgodność wyrobów z unijnymi wymaganiami	
8979	wyrobów, z których usunięto niezgodności
95 055	wyrobów wycofanych z obrotu
175	powiadomień o niezgodnościach

POWIADOMIENIA	
326	
dobrowolnych powiadomień od przedsiębiorców o produktach niebezpiecznych	

SYSTEM Safety Gate/Rapex	
170	notyfikacji UOKiK dotyczących ponad 1,7 mln sztuk produktów
4136	notyfikacji przez państwa członkowskie UE, w tym 187 dotyczyło produktów, których producentami lub importerami byli polscy przedsiębiorcy

SYSTEM ICSMS	
453	notyfikacje przekazane przez UOKiK
218	notyfikacji przekazanych przez IH
52	reakcje UOKiK na notyfikacje innych państw
63	zgłoszone wyroby przez państwa członkowskie UE

#2.4

Pomoc dla konsumentów

SYSTEM POZASĄDOWEGO ROZWIĄZYWANIA SPORÓW

Prezes UOKiK nadzoruje system pozasądowego rozwiązywania sporów w Polsce (ADR – *Alternative Dispute Resolution*)¹⁹. Tworzą go instytucje prowadzące **polubowne postępowania między konsumentami a przedsiębiorcami**. Sprawami, dla których nie został utworzony właściwy podmiot sektorowy, zajmuje się Inspekcja Handlowa jako instytucja o charakterze horyzontalnym.

Prezes UOKiK prowadzi postępowania dotyczące wpisu do rejestru podmiotów uprawnionych ADR. Ponadto monitoruje realizację ustawowych obowiązków przez podmioty uprawnione, m.in. na podstawie corocznych sprawozdań. UOKiK prowadzi **punkt kontaktowy ds. ADR/ODR**, który udziela informacji dotyczących postępowań polubownych i *geoblockingu*, służy też pomocą przy wypełnianiu wniosków. ODR to europejska platforma rozstrzygania sporów między konsumentami a przedsiębiorcami, dzięki której można złożyć skargę na towary lub usługi zakupione przez internet zarówno w kraju, jak i we wszystkich państwach UE oraz w Lichtensteinie i Norwegii.

PUNKT KONTAKTOWY ds. ADR/ODR

1463

porady udzielone konsumentom i przedsiębiorcom

NAJCZĘŚCIEJ ZGŁASZANE kategorie spraw

linie lotnicze

problemy z uzyskaniem odszkodowania przy opóźnieniu lub odwołaniu lotu oraz problemy z rezerwacją lub płatnością

odzież i obuwie

niedostarczenie produktów zamawianych przez internet oraz problemy ze zwrotem środków przy odstąpieniu od umowy

urządzenia gospodarstwa domowego

odrzućenie reklamacji wadliwego produktu przez sprzedawcę

Jak polubownie rozwiązać spór konsumencki?

¹⁹ Ustawa z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. z 2016 r. poz. 1823).

INSTYTUCJE KONSUMENCKIE

UOKiK współpracuje z **miejskimi i powiatowymi rzecznikami konsumentów**, którzy udzielają pomocy konsumentom w indywidualnych sprawach. Urząd organizuje i angażuje się w szkolenia dla rzeczników, a także przekazuje im bezpłatne materiały edukacyjne.

Urząd współpracuje ponadto z **organizacjami pozarządowymi**, m.in. organizuje otwarte konkursy dotacyjne dotyczące świadczenia bezpłatnej pomocy prawnej dla konsumentów oraz upowszechniania prawa konsumenckiego.

PORADNICTWO KONSUMENCKIE

Kwota dotacji

1,6 mln zł

Udzielone porady

112 447 w tym:

84 589 w ramach infolinii konsumenckiej

27 858 e-porad

NAJCZĘŚCIEJ UDZIELANE
porady

produkty

artykuły RTV i AGD, odzież i obuwie,
meble i wyposażenie wnętrz

usługi

telekomunikacyjne, turystyczne i finansowe

PORADY DLA KONSUMENTÓW
e-formularz

EUROPEJSKIE CENTRUM
KONSUMENCKIE

Przy UOKiK działa Europejskie Centrum Konsumenckie w Polsce (ECK Polska)²⁰. Udziela **bezpłatnych porad konsumentom** na temat ich praw na jednolitym rynku unijnym i pomaga w pozasądowym rozwiązywaniu indywidualnych problemów transgranicznych.

SKARGI I ZAPYTANIA DO ECK

92229

rozpatrzonych zgłoszeń, w tym:

5551 skarg, w tym 1 584 przeprowadzone mediacje

3678 zapytań

NAJCZĘŚCIEJ ZGŁASZANE kategorie spraw

linie lotnicze – problemy z uzyskaniem odszkodowania przy opóźnieniu lub odwołaniu lotu albo zagubieniu bagażu

odzież i obuwie – problemy ze zwrotem środków przy odstąpieniu od umowy

zakwaterowanie – niezgodność warunków z ofertą, problemy z odstąpieniem od umowy

20 Sieć ECC-Net jest współfinansowana ze środków Komisji Europejskiej. ECC-NET obejmuje 30 centrów w państwach członkowskich UE oraz w Norwegii, Islandii i Wielkiej Brytanii.

ochrona konsumentów w 2024

Sprawdź

BADANIA RYNKU

TWORZENIE REGULACJI
PRAWNYCH

DZIAŁANIA
INFORMACYJNO-
EDUKACYJNE

WSPÓŁPRACA
MIĘDZYNARODOWA

część
wspólna

#-3

#-3.1

Badania rynku

Prezes UOKiK prowadzi badania rynku, które mają na celu **diagnozę ogólnej sytuacji rynkowej, wybranych sektorów lub też konkretnego problemu** mającego wpływ na sytuację konsumentów lub warunki prowadzenia działalności gospodarczej. Tego typu analizy prowadzone są w formie odrębnych postępowań administracyjnych²¹, a ich wyniki mogą posłużyć do przeprowadzenia działań interwencyjnych. Badanie rynku odbywa się m.in. poprzez ankiety i pytania kierowane do przedsiębiorców działających w danej branży. Analizy dotyczą w szczególności rynków, na których – ze względu na istniejącą strukturę lub zachodzące w niej zmiany – istnieje większe ryzyko działań zagrażających rozwojowi konkurencji. Mogą mieć charakter ogólnopolski lub lokalny.

Prezes Urzędu rozpoczął siedem badań, a sześć dobiegło końca²².

badanie rynku usług związanych z gospodarowaniem takimi odpadami. W analizowanym okresie działało 183 konkurentów na rynku transportu odpadów medycznych. Osiem największych podmiotów miało wtedy udział w ilości odpadów odebranych i dostarczonych do spalarni na poziomie ok. 73 proc. Spalaniem odpadów medycznych zajmowało się z kolei 21 podmiotów. Dla ośmiu największych przeciętny udział w ilości unieszkodliwionych odpadów wynosił 83 proc.

Jednym z celów analizy UOKiK było zdefiniowanie rynku, w tym jego zasięgu geograficznego oraz barier wejścia. Działania Urzędu służyły też oszacowaniu krajowych i lokalnych mocy przerobowych instalacji, poziomu ich wykorzystania, stopnia koncentracji rynkowej oraz dynamiki cen. **Efekt jest raport, który zawiera również rekomendacje zmian prawnych i systemowych.**

#- WYBRANE BADANIA RYNKU

Rynek odpadów medycznych

Po otrzymanych **sygnałach o dużych wzrostach cen w przetargach** organizowanych przez szpitale na usługę odbioru i unieszkodliwiania odpadów medycznych – zwłaszcza w czasie pandemii – UOKiK przeprowadził

²¹ Badania rynku prowadzone są w formie oddzielnych postępowań wyjaśniających, odrębnych od postępowań w sprawach koncentracji czy w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów. Część postępowań dotyczących rynków lokalnych jest powiązanych z ogólnopolskimi projektami badawczymi, koordynowanymi przez centralę UOKiK.

²² Zakończone badania obejmują również sprawy rozpoczęte w latach poprzednich.

REKOMENDACJE UOKiK dla rynku odpadów medycznych

- #- zniesienie regionalizacji
- #- dopuszczenie alternatywnych metod utylizacji
- #- zwiększenie współpracy szpitali i samorządów

Pełna treść rekomendacji w raporcie

BADANIA RYNKU

Tworzenie regulacji prawnych

Działania informacyjno-edukacyjne

Współpraca międzynarodowa

Zdaniem Prezesa UOKiK przedstawione propozycje powinny być początkiem dyskusji nad zmianami w prawie. Pozwolą one płacić mniej za odbiór i utylizację odpadów medycznych, zarówno dużym szpitalom, jak i mikro- i małym przedsiębiorcom.

Rynek piwa i chmielu

Branża piwna przechodzi w ostatnich latach wyraźne zmiany. Dlatego Prezes UOKiK postanowił przyjrzeć się funkcjonowaniu tego rynku i relacjom, jakie na nim panują. Do tego Urząd zbadał poziom konkurencji w polskiej branży piwnej i chmielarskiej.

Adresatami badań było **16 wybranych browarów**, w tym największy wytwórca piwa działający w kraju. Objęto nim też producentów, przetwórców i pośredników chmielu oraz słodownię. Na krajowym rynku piwa w badanym okresie **dominowało trzech wytwórców**, którzy produkowali piwa na skalę przemysłową. Łącznie te podmioty odpowiadały za ok. 80 proc. sprzedaży piwa w Polsce – zarówno pod względem ilości, jak i wartości.

Badanie pokazało, że rodzimy rynek chmielu i piwa funkcjonuje generalnie w formule plantator – pośrednik lub przetwórca – producent piwa. Relatywnie najsłabszą grupą są plantatorzy. **Największymi problemami były: rozdrobnienie plantatorów i słabo rozwinięte przetwórstwo chmielu.** Kolejnym z problemów była rosnąca siła sieci handlowych, sojuszy zakupowych, które wywierają presję na obniżanie cen pomimo wzrostu kosztów wytwarzania.

Konkurencyjność polskiej branży chmielarskiej i piwnej mogą podnieść m.in. działania rekomendowane przez UOKiK w raporcie.

REKOMENDACJE UOKiK dla rynku piwa i chmielu

- #- współpraca między plantatorami i przetwórcami
- #- zwiększenie skali upraw poszczególnych plantacji
- #- wsparcie rozwoju segmentu tzw. piw rzemieślniczych
- #- optymalizacja kosztów przez wykorzystanie OZE i energooszczędnych technologii
- #- wsparcie promocji i sprzedaży polskich odmian chmielu i piw

Pełna treść rekomendacji w raporcie

#-3.2

Tworzenie regulacji prawnych

Prezes UOKiK angażuje się w kształtowanie polskich i unijnych przepisów chroniących interesy konsumentów i wspierających rozwój konkurencji. Przygotowuje pod tym kątem rozwiązania prawne oraz analizuje projekty ustaw i rozporządzeń.

Urząd monitoruje orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE. W szczególności analizuje **postępowania prejudycjalne**, czyli te, w których TSUE dokonuje interpretacji przepisów prawa unijnego na wniosek sądu krajowego. Dla UOKiK kluczowa jest zasadność przystąpienia do tych postępowań, w przypadku gdyby dany wyrok mógł mieć wpływ na polskie orzecznictwo.

OPINIOWANIE projektów aktów prawnych

768

ustaw

1627

rozporządzeń

2712

innych dokumentów rządowych

ANALIZA zapytań prejudycjalnych

60

#- ZMIANY PRAWNE – PRZYKŁADY

Dochodzenie roszczeń

W 2024 r. weszły w życie przepisy o powództwach przedstawicielskich²³. Podmiot upoważniony, działający w interesie konsumentów, będzie mógł dochodzić wobec przedsiębiorcy stwierdzenia stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, a także roszczeń związanych z ich stosowaniem, zarówno w osobnych powództwach, jak i w jednym zbiorowym. W ten sposób **poszerzył się katalog spraw, w których możliwe jest postępowanie grupowe**. Upoważnionymi do wytaczania tych powództw są podmioty wpisane do rejestru prowadzonego przez Prezesa UOKiK lub – w przypadku powództw grupowych transgranicznych – do rejestru prowadzonego przez Komisję Europejską.

Bezpieczeństwo produktów

Platformy zakupowe online weszły do puli podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo produktów²⁴. Są zobowiązane do monitorowania ofert i usuwania tych, które nie spełniają wymogów bezpieczeństwa. Dotychczas obowiązek ten spoczywał głównie na producentach i importerach. Oznacza to, że platformy zakupowe nie mogą dłużej pełnić jedynie roli pośrednika, ale

23 Ustawa z dnia 24 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 poz. 1237).

24 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/988 z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów.

muszą aktywnie uczestniczyć w zapewnianiu bezpieczeństwa produktów sprzedawanych za ich pośrednictwem. Jeśli platforma zakupowa nie podejmie odpowiednich działań, poniesie odpowiedzialność. Regulacja ułatwia

także odzyskanie produktu od nabywców w przypadku tzw. *recall*, czyli wycofywania z rynku towarów stwarzających zagrożenie.

LEGISLACJA UNIJNA – przykłady zaangażowania UOKiK	
PRZYJĘCIE DYREKTYWY DOTYCZĄCEJ PRAWA DO NAPRAWY (RIGHT TO REPAIR)	#- promowanie naprawy towarów i zapobieganie przedwczesnemu pozbywaniu się towarów konsumentów nadających się do naprawy celem wzmocnienia zrównoważonej konsumpcji
OPRACOWANIE DYREKTYWY ZWIĘKSZAJĄCEJ SKUTECZNOŚĆ OCHRONY PODRÓŻNYCH (PTD)	#- wzmocnienie praw podróżnych i podniesienie poziomu ich ochrony, aby rozwiązać problem zwrotu kosztów odwołanych podróży i niewypłacalności organizatorów, również w sytuacjach kryzysowych

#-3.3 =

Działania informacyjno-edukacyjne

UOKiK informuje i edukuje wiele grup odbiorców poprzez serwisy internetowe oraz media społecznościowe, kampanie społeczne, publikacje, interaktywne narzędzia, konkursy, finansowanie projektów realizowanych przez organizacje konsumenckie, a także współpracę z mediami i instytucjami.

WWW

Ponad **12 mln** odwiedzin serwisów internetowych UOKiK: **nowej strony głównej uokik.gov.pl** oraz portali tematycznych, mapy paliw, kalkulatorów online – oprocentowania kredytu hipotecznego, zwrotu z tytułu wcześniejszej spłaty kredytu – oraz formularza pozwalającego sprawdzić pomoc Funduszu Wsparcia Kredytobiorców.

NOWA STRONA
uokik.gov.pl

@UOKIKGOVPL

W czterech kanałach w mediach społecznościowych – X, Instagram, YouTube, Facebook – Urząd miał **62 tys. zaangażowanych obserwujących**, w tym 14 tys. nowych. Publikowane treści miały ponad trzy miliony wyświetleń.

WYBRANE AKCJE

#Bezpieczeństwo

Między nami jest chemia
Noże bijakowe. Bijemy na alarm!
Listwy do M. Nie porażają?

#Edukacja

Wypożyczasz? Nie daj się wkręcić
Kredyt na kredyt. Jak się nie zapętlić
Jasne ceny czy mydlenie oczu?

#NaUrlopie

Pociąg do wakacji? A może na nie leciszy?
Poradnik kibica IO Paryż 2024
Bagaż reklamacji

#IdaŚwięta

Mikołajowe finanse. Dużo za dużo?
Nietrafiony prezent? Konsumencki savoir-vivre
Sylwestrowe niewypały?

#OznaczamReklamy

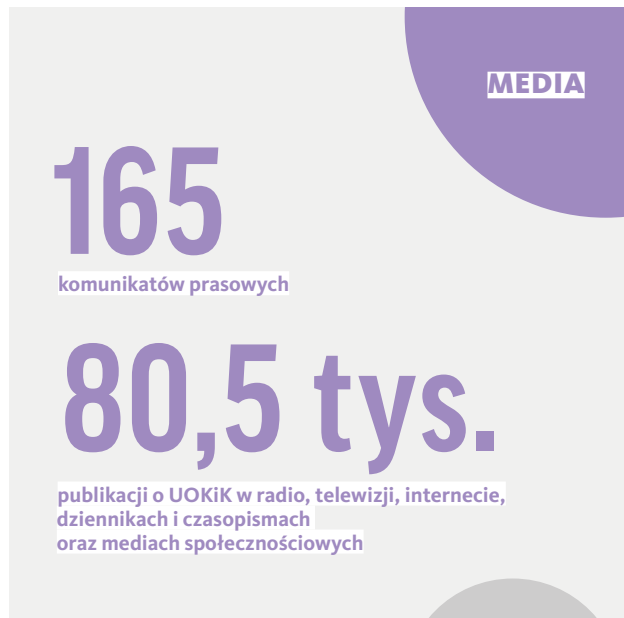
Influencer na wakacjach. Wolne od współpracy?

#ZmowyNaRynkuPracy

Ups... Zmowy to nie żart. Co robić?

#Powódź

Akcja informacyjna UOKiK, RF, UKE, URE, UTK

KAMPANIE SPOŁECZNE

UOKiK zrealizował dwie kampanie społeczne na bazie 30-sekundowych spotów i materiałów graficznych w wielu formatach. Akcje wsparło bezpłatnie **blisko 400 partnerów**. Spoty można było obejrzeć oraz usłyszeć w mediach publicznych i komercyjnych, w internecie i mediach społecznościowych, a także w autobusach, metrze, kinie, na dworcach kolejowych.

Kampania „**Inwestujesz? Daj sobie czas. Sprawdzaj, czytaj, pytaj!**” wystartowała w Światowy Dzień Konsumenta. Przestrzegała przed fałszywymi inwestycjami i scamem z bezprawnym wykorzystaniem wizerunku znanych osób lub firm.

Kampania „**Sprawdź, czy Cię stać!**” ruszyła w Black Friday i ostrzegała konsumentów przed finansowymi konsekwencjami zakupów z odroczoną płatnością. Spot stał się wiralem dzięki zaangażowaniu instagramowej społeczności.

PUBLIKACJE

UOKiK opracował **blisko 50 publikacji** – poradników, raportów z badań rynku i kontroli Inspekcji Handlowej, ulotek i plakatów. Materiały można bezpłatnie pobrać lub zamówić na stronie **uokik.gov.pl**.

#Bezpieczeństwo – 31 raportów z kontroli IH dotyczyło bezpieczeństwa i jakości produktów: zabawek, urządzeń elektronicznych, AGD, odzieży. Materiały zawierały porady dla konsumentów i przedsiębiorców. UOKiK współpracował również z Krajową Administracją Skarbową i Głównym Urzędem Nadzoru Budowlanego.

Poradnik UOKiK – „Zmowy i nadużycia na rynku pracy. Prawo konkurencji a sprawy pracownicze” – otrzymał nominację w konkursie portalu *Concurrences* i *George Washington University* do **nagrody za najlepszą europejską publikację** w dziedzinie ochrony konkurencji w 2024 r.

DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

UOKiK przyznał 800 tys. zł dotacji na **dwa projekty edukacyjne** dla młodych konsumentów, realizowane w latach 2024-2025 przez organizacje pozarządowe wyłonione w otwartym konkursie. Praktyczna i angażująca edukacja obejmuje przedszkola, szkoły podstawowe i nauczycieli w całej Polsce.

Simulator pułapek

Portal **konsument.edu.pl** uczy bezpiecznych zachowań i nawyków w sieci. To symulator 10 zagrożeń, w tym oszustwa zakupowego, inwestycji alternatywnej, wyłudzenia kodu BLIK. Specjalna sekcja dla nauczycieli wspiera interaktywną edukację konsumencką w szkołach.

Online i offline

„ABC małego konsumenta” uczy podstaw związanych z kupowaniem, bezpieczeństwem i oznakowaniem produktów. Łączy nowoczesne technologie z tradycyjnymi formami nauki. Na malykonsument.uokik.gov.pl dostępne są gry online oraz materiały z pomysłami na zajęcia w przedszkolu lub zabawy w domu.

DLA STUDENTÓW

Prace magisterskie

Zakończyła się 15. edycja konkursu na najlepsze prace magisterskie w obszarze ochrony konkurencji i 13. w obszarze ochrony konsumentów. Kapituła konkursu – wybitni akademicy i praktycy prawa – wyłoniła **pięciu laureatów**. Najlepsza praca ukazała się w ramach serii wydawniczej „Biblioteka UOKiK”.

Summer Camp UOKiK '24

Podczas **drugiej edycji** pięciodniowych warsztatów z prawa konkurencji kilkudziesięciu studentów z całej Polski analizowało *case studies* o nieuczciwych praktykach, nadużywaniu pozycji dominującej, kontroli koncentracji. Uczestnicy poznawali też kulisy pracy Urzędu: biały wywiad, informatykę śledczą, tajemniczego klienta.

DLA SENIORÓW

Zaproszenia na bezpłatne badania, które okazują się pokazami handlowymi, to nadal problem wśród seniorów. Nieuczciwi przedsiębiorcy wiedzą, jak zmanipulować i naciągnąć na ratalny zakup.

Jak co roku UOKiK apelował o najlepsze prezenty z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka – wiedzę i czas. Zachęcał do wysłuchania podcastu o najdroższych garnkach świata oraz obejrzenia webinaru o asertywności. Materiały są dostępne na stronie prawakonsumenta.uokik.gov.pl. UOKiK włączył się również w obchody Dnia Seniora w ramach współpracy z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

W ulotce „Badanie na pokaz? Uważaj!” Urząd przypomina o prawie do odstąpienia od umowy, zakazie zawierania umów finansowych na pokazie handlowym oraz radzi, jak chronić się przed manipulacjami. Publikacja jest szeroko dystrybuowana dzięki współpracy z rzecznikami konsumentów i Inspekcją Handlową.

#3.4

Współpraca międzynarodowa

Prezes UOKiK prowadzi liczne działania o charakterze międzynarodowym, często inicjując współpracę z innymi instytucjami w ramach kontaktów dwustronnych i wielostronnych. Przedstawiciele Urzędu uczestniczą w pracach instytucji Unii Europejskiej, biorąc aktywny udział

w grupach roboczych Rady UE oraz tworząc unijne akty prawne. Współpraca międzynarodowa obejmuje również realizację projektów w ramach unijnej i polskiej współpracy rozwojowej.

UOKiK w organizacjach międzynarodowych – przykłady

<p>CPN
Sieć Polityki Konsumenckiej
<i>Consumer Policy Network</i></p>	<p>CPC
Współpraca organów państw członkowskich w zakresie ochrony konsumentów
<i>Consumer Protection Cooperation</i></p>	<p>ICPEN
Międzynarodowa Sieć Ochrony Konsumentów
<i>International Consumer Protection and Enforcement Network</i></p>	<p>UNCTAD
Konferencja Narodów Zjednoczonych ds. Handlu i Rozwoju
<i>United Nations Conference on Trade and Development</i></p>
<p>OECD
Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
<i>Organization for Economic Co-operation and Development</i></p>	<p>ECN
Europejska Sieć Konkurencji
<i>European Competition Network</i></p>	<p>ICN
Międzynarodowa Sieć Konkurencji
<i>International Competition Network</i></p>	<p>CSN
Międzynarodowa Sieć ds. Bezpieczeństwa Produktów
<i>Consumer Safety Network</i></p>
<p>EUPCN
Unijna Sieć ds. Zgodności Produktów
<i>European Union Product Compliance Network</i></p>	<p>AdCos
Sieć nieformalnych grup organów
<i>Administrative Cooperation Groups</i></p>	<p>SAM WG
Grupa Robocza ds. Modernizacji Pomocy Publicznej
<i>State Aid Modernisation Working Group</i></p>	
- ochrona konsumentów

ochrona konkurencji

bezpieczeństwo produktów i nadzór rynku

pomoc publiczna

OCHRONA KONSUMENTÓW

W ramach **przewodnictwa w Międzynarodowej Sieci Ochrony Konsumentów (ICPEN)** UOKiK nadawał kierunek pracom sieci i inspirował globalne działania służące ochronie konsumentów. Urząd prowadził intensywne działania nad rozbudową ICPEN. Do sieci dołączyły agencje konsumenckie z Armenii, Chorwacji, Gruzji i Rumunii w charakterze partnerów oraz Bank Światowy jako obserwator.

W obszarze zwalczania manipulacyjnych praktyk sprzedażowych (*dark patterns*) Urząd realizował m.in. projekt „Wykrywanie i zwalczanie *dark patterns* z użyciem sztucznej inteligencji”, w ramach którego opracował i opublikował „Białą księgę”. Dokument ten zawiera informacje o tym, jak można wykorzystać AI do ochrony konsumentów i usprawnienia egzekwowania prawa.

W ramach programu współpracy rozwojowej „Polska pomoc”, finansowanej przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, UOKiK realizował projekt dotyczący wsparcia instytucjonalnego dla **Organu ds. Ochrony Konkurencji w Kenii** (*Competition Authority of Kenya, CAK*).

OCHRONA KONKURENCJI

W ramach „Polskiej pomocy” UOKiK realizował projekt na rzecz **mołdawskiej Rady ds. Konkurencji (CC)** oraz **Komitetu Antymonopolowego Ukrainy (AMCU)**. Jego celem było przekazanie ekspertom Mołdawii i Ukrainy praktycznej wiedzy w zakresie stosowania krajowego i unijnego prawa konkurencji, a więc przede wszystkim zapoznanie z najciekawszymi sprawami prowadzonymi przez Urząd oraz codziennymi wyzwaniem stojącymi przed polskim organem antymonopolowym.

Na rzecz **Rady ds. Konkurencji w Mołdawii** UOKiK rozpoczął także – wraz z Rumunią i Litwą – realizację projektu w obszarze prawa konkurencji i pomocy publicznej w ramach współpracy bliźniaczej (tzw. *twinning*), czyli unijnego instrumentu pomocowego polegającego na udzieleniu wsparcia eksperckiego instytucjom publicznym w państwach kandydujących do UE i objętych polityką sąsiedztwa i partnerstwa przez administrację publiczną państw członkowskich UE.

Urząd brał również udział w projektach TAIEX – instrumencie pomocy technicznej i wymiany informacji Komisji Europejskiej. Urząd zrealizował te projekty na rzecz **gruzińskiej Agencji ds. Konkurencji i Konsumentów (GCCA)** – dotyczyło to kwestii antymonopolowych, pomocy publicznej i kontroli koncentracji oraz **Organu ds. Konkurencji Albanii (ACA)** – w zakresie egzekwowania i promocji prawa konkurencji.

UOKiK – wraz z **organami ochrony konkurencji Litwy i Łotwy** oraz **Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)** – rozpoczął również realizację projektu „Badanie rynku i konkurencji: sektor cyfrowy – Polska, Łotwa i Litwa”, finansowanego przez Komisję Europejską w ramach „Instrumentu wsparcia technicznego” (TSI). Projekt obejmuje przeprowadzenie badania rynków cyfrowych w Polsce, na Łotwie i Litwie, w szczególności platform internetowych i ich ekosystemów, w celu zapewnienia ich większej konkurencyjności.

BEZPIECZEŃSTWO PRODUKTÓW

UOKiK realizował projekt twinningowy na rzecz **Agencji Nadzoru Rynku w Gruzji** w konsorcjum z Litwą oraz Niemcami. Działania mają pomóc we wprowadzaniu odpowiednich zmian legislacyjnych i instytucjonalnych, zbliżających krajowe przepisy Gruzji do standardów unijnych oraz zwiększających ochronę konsumentów w tym kraju.

NOMINACJA PREZESA UOKIK W OECD

Prezes UOKiK został wiceprzewodniczącym Komitetu Konkurencji OECD na 2025 r.

Komitet zrzesza ekspertów ds. konkurencji ze wszystkich krajów członkowskich i partnerskich OECD. Działa na rzecz zwiększenia skuteczności egzekwowania prawa konkurencji, promuje również regularną wymianę poglądów

Biuro, jako jego organ wykonawczy, jest odpowiedzialne za kierowanie pracami Komitetu i przewodniczenie kluczowym inicjatywom

badania rynku, legislacja edukacja i współpraca w 2024

Sprawdź

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI UOKIK ROK 2024

WERSJA POLSKA

Copyright 2025

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
plac Powstańców Warszawy 1
00-950 Warszawa
www.uokik.gov.pl

@uokikgovpl

WERSJA ANGIELSKA

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI UOKIK ROK 2024